

iber:Camera

orquestra nacional de lió

nikolaj szeps-znaider
director

pinchas zukerman
violí

elgar / brahms

diumenge 19 de novembre de 2023, 19:00 h
auditori de girona

FUNDACIÓ
VILA CASAS

**aquest programa
ha estat possible gràcies
al suport de la fundació vila casàs**

MAR DE FONS

Artistes de l'Empordà (2)

EXPOSICIÓ

20.05 —

26.11.2023

CAN MARIO

PALAFRUGELL

FUNDACIÓ
VILA CASAS

CAN
MARIO
PALAFRUGELL

Marta Vergonyós i Mar Serinyà. *Taula Viva. Paraulari*, 2021.

edward elgar

concert per a violí en si menor op. 61 (1905-10)

I. allegro

II. andante

III. allegro molto

johannes brahms

simfonia núm. 1 en do menor, op. 68 (1862-76)

I. un poco sostenuto – allegro

II. andante sostenuto

III. un poco allegretto e grazioso

IV. adagio – allegro non troppo, ma con brio

durada total del concert 130 minuts (entreacte inclòs)

Orquestra nacional de Lió

Amb els seus 104 músics permanents, l'Orquestra nacional de Lió (ONL) està sota la direcció de Nikolaj Szeps-Znaider des de setembre de 2020.

Hereva de la Société des Grands Concerts de Lyon, fundada el 1905 per Georges Martin Witkowski, l'ONL es va convertir en conjunt permanent el 1969, sota l'impuls de Robert Proton de la Chapelle, Diputat de Cultura de l'Ajuntament de Lió. Després de Louis Frémaux (1969-1971), els seus directors musicals han estat Serge Baudo (1971-1987), Emmanuel Krivine (1987-2000), David Robertson (2000-2004), Jun Märkl (2005-2011) i Leonard Slatkin (2011-2017), actualment Director Musical Honorari. L'ONL té el privilegi d'assajar i actuar a l'Auditori de Lió (2.100 localitats).

Reconeguda intèrpret de Ravel, Debussy i Berlioz, l'ONL explora un repertori eclèctic, des del segle XVIII fins als nostres dies. Encarrega regularment obres a compositors contemporanis com Kaija Saariaho, Thierry Escaich, Guillaume Connesson, Brett Dean i Camille Pépin, a qui l'ONL dedica un disc aquesta temporada. La riquesa del seu repertori es reflecteix en una àmplia discografia, publicada especialment per Naxos.

Pionera en aquest camp, l'ONL s'ha distingit brillantment als cinema-concerts, ja siguin de grans sagues com *El Senyor dels Anells* i *La Guerra de les Galàxies* o obres mestres del cinema mut. Va gravar la banda sonora de la pel·lícula *Kaamelott - Premier Volet*, d'Alexandre Astier. L'ONL participa en activitats educatives i de divulgació, amb

una forta política de preus per als joves, ambiciosos projectes per a escoles i famílies, i una nova instal·lació, l'Espace découverte, que acull tallers de so durant tot l'any.

El període 2017/2018, l'Auditorium-Orchestre national de Lyon va posar en marxa el projecte *Démos* (dispositiu d'educació musical i orquestral social) a l'Àrea Metropolitana de Lió. La temporada 2021/2022 va obrir un nou cicle triennal amb dues noves orquestres que reuneixen 160 nens.

A més dels concerts que ofereix a l'Auditori, l'ONL actua en les majors sales de concerts del món. Va ser la primera orquestra simfònica europea que va actuar a la Xina, el 1979, i en els últims anys ha tocat en les principals ciutats d'Alemanya (Filharmònica de Berlín, Leipzig, Munic, etc.), la Xina (Pequín, Shanghái, Guangzhou, etc.) i Rússia (Moscou, Sant Petersburg, etc.).

Al març de 2022, l'Auditorium-Orchestre national de Lyon es va unir a la prestigiosa xarxa ECHO (European Concert Hall Organisation), que reuneix 23 grans sales de concerts de 13 països europeus per a compartir idees i iniciatives conjuntes sobre els grans temes del sector musical.

Nikolaj Szeps-Znaider

Nikolaj Szeps-Znaider és convidat regularment a dirigir les principals orquestres del món, com la Simfònica de Chicago, l'Orquestra de Cleveland, l'Orquestra Simfònica de Mont-real, la Simfònica de Bamberg i la Reial Orquestra Filharmònica d'Estocolm. Szeps-Znaider va inaugurar la seva primera temporada com a director musical de l'Orquestra Nacional de Lió al setembre de 2021.

Després d'un excel·lent debut operístic dirigint *La flauta màgica* a la Semperoper de Dresden, Szeps-Znaider va ser immediatament reconvidat a dirigir *Der Rosenkavalier* a la tardor de 2019. Des d'aleshores, ha tornat a la Semperoper de Dresden per a una reposició de *Der Rosenkavalier* i ha debutat a la Royal Danish Opera dirigint una nova producció de *La flauta màgica*.

Szeps-Znaider, que també és un virtuós del violí, manté la seva reputació com un dels principals exponents de l'instrument a tot el món, amb una atapeïda agenda de concerts i recitals.

Szeps-Znaider secunda activament la nova generació de talents musicals, i és president del Concurs Nielsen, que se celebra cada tres anys a Odense (Dinamarca).

Szeps-Znaider toca el "Kreisler" Guarnerius "del Gesu" 1741 que li ha prestat la Royal Danish Opera gràcies a la generositat de les fundacions VELUX, Villum Fonden i Knud Højgaard.

Pinchas Zukerman

Amb una cèlebre carrera que abasta cinc dècades, Pinchas Zukerman és un dels músics més sol·licitats i versàtils de l'actualitat: solista de violí i viola, director d'orquestra i músic de càmera. És reconegut com a virtuós, admirat pel lirisme expressiu de la seva interpretació, la singular bellesa del seu so i la seva impecable musicalitat, que pot escoltar-se al llarg de la seva discografia de més de 100 àlbums, pels quals ha obtingut dos premis Grammy® i 21 nominacions.

Entre les actuacions més destacades d'aquesta temporada s'inclouen actuacions amb l'Orquestra Simfònica de Dallas, l'Orquestra de Cambra Anglesa, la Deutsche Radio Philharmonie, la Mannheimer Philharmoniker, la Simfònica d'Adelaide, l'Orquestra Nacional de Lió i les orquestres de València, Sinfonia Varsovia i Castella i Lleó. Ofereix concerts de música de cambra al Japó, Itàlia, França, Alemanya i els Estats Units. Ell i la violoncel·lista Amanda Forsyth col·laboren habitualment amb el Jerusalem String Quartet en programes de sextet oferts tant a Israel com als Estats Units.

Dedicat professor i defensor dels joves músics, ha sigut president del Programa d'Interpretació Pinchas Zukerman a la Manhattan School of Music durant més de 25 anys, i ha ensenyat en destacades institucions del Regne Unit, Israel, la Xina i el Canadà, entre altres. Aquesta temporada, continua exercint el seu paper com a principal soci artístic i educatiu de l'Orquestra Simfònica de Dallas, col·laborant amb la DSO en associació amb la Meadows School of the Arts de la Universitat Metodista del Sud, per a oferir sessions intenses d'entrenament i tutoria als seus estudiants de música.

Com a mentor, ha inspirat a generacions de joves músics que han destacat en la interpretació, l'ensenyament i la direcció de festivals de música de tot el món. Zukerman ha rebut doctorats honoris causa de la Universitat Brown, la Universitat Queen de Kingston, Ontàrio i la Universitat de Calgary, així com la Medalla Nacional de les Arts del president Ronald Reagan. Ha rebut el Premi Isaac Stern a l'Excel·lència Artística en Música Clàssica.

Elgar, Concert per a violí

Quart fill d'un afinador de pianos catòlic del comtat de Worcestershire (Regne Unit), Edward Elgar, avui particularment famós per les seves "Marxes de Pompa i circumstància" va ser, durant alguns anys juvenils, un violinista reeixit que fins i tot es va plantejar la possibilitat d'esdevenir-ne un virtuós. Aviat, però, la seva capacitat de compondre i de dirigir varen passar pel davant. En quina mesura, a partir d'aquell moment la seva assignatura pendent va ser honorar el que havia estat el seu instrument tot dedicant-li un concert? Amb 33 anys, el 1890 va posar fil a l'agulla començant a treballar en aquell concert. Insatisfet amb el que anava sorgint, però, va destruir el manuscrit. Disset anys més tard, el 1907, va ser el violinista vienès Fritz Kreisler, admirador declarat ja aleshores de la música d'Elgar, qui li va proposar que compongués un concert per a violí. L'encàrrec formal li va arribar dos anys després de la Royal Philharmonic Society de Londres de cara a estrenar-lo la temporada següent: el 10 de novembre de 1910, amb Kreisler i la London Symphony Orchestra dirigida per Elgar.

Som davant d'una obra de gran intensitat romàntica i alhora d'un dels concerts per a violí més llargs de la història de la música occidental. L'atzar va voler que aquell fos el darrer gran èxit obtingut durant la seva vida. Obres de gran format posteriors, com "Falstaff" o l'avui popular "Concert per a violoncel", no varen tenir tanta repercussió, en vida del compositor. Elgar va arribar a manifestar el seu desig que el tema de l'Andante, moviment central, fos inscrit a la seva tomba. Malgrat tot, a la làpida de l'Església catòlica de St. Wulstan, a Little Malvern (Worcestershire) no hi ha cap partitura citada.

Joan Vives, divulgador musical

Brahms, Simfonia núm. 1

Cal retrocedir més de cinc dècades per trobar-nos al jove Johannes Brahms en la mateixa dialèctica d'Elgar, però al davant de la que havia de ser la seva primera simfonia. Amb 21 anys i poques setmanes després de la influent trobada amb Robert i Clara Schumann a la seva casa de Düsseldorf, Johannes Brahms es va enfrontar amb un primer projecte insatisfactori de simfonia el 1854. La singladura d'aquella obra va ser llarga i tortuosa, subjecte a l'autocrítica i a percebre al seu damunt la pressió de les «petjades del gegant» (Beethoven). Finalment, l'estrena es va fer a Karlsruhe el 4 de novembre de 1876, sota la direcció de Felix Otto Dessoff. Havien passat quasi 22 anys des dels primers esbossos. Irònicament, l'estiu de l'any següent Brahms va escriure i completar la simfonia núm. 2 que es va estrenar el desembre d'aquell mateix 1877.

Només havien passat 13 mesos de l'estrena anterior. Les connexions musicals de la Simfonia núm. 1 de Brahms amb Beethoven són tangibles. Només cal escoltar el cèlebre tema de l'intens quart moviment... una subtil paràfrasi de la melodia de l'himne a l'alegria Beethovenià.

En conclusió, som davant de dues obres mestres connectades per la seva gran vena romàntica embolcallada perfectament dins de la tradició formal, però amb un desenvolupament extraordinari, que ens convida a explorar la profunditat i contrast de les emocions humanes descrites a través de la riquesa més sublim de la tradició musical, eminentment germànica, del s. XIX que plana tant per la música de Brahms com la d'Elgar.

Joan Vives, divulgador musical

la temporada ibercamera agraeix el suport de: _____

amb el patrocini de

Amb el suport de

amb la col·laboració de

mitjans col·laboradors

ibercamera col·labora amb

iber:Camera

proper concert

21/01/2024 – 19:00 h / auditori de girona

concert d'aranjuez

filharmònica nacional d'hongria

jordi francés, director

ana vidović, guitarra

granados / rodrigo / stravinsky / falla

t. 93 317 90 50

www.ibercameragirona.cat